

stichting
onyame

nieuwsbrief mei 2022

in deze nieuwsbrief **BRIEF VAN PHILOMENA UIT GHANA** **VERSLAG VAN MARLEEN SHEABUTTER PILOT IN CHERA** **VAN HET BESTUUR**

brief van philomena uit ghana

Ik ben Philomena Abaluk. Ik ben 19 jaar oud en ontvang ondersteuning van Stichting Onyame. Ik ben tweedejaars student aan de universiteit voor ontwikkelingsstudies in Tamale en studeer voedingsmiddelen technologie.

Het is fijn dat ik hier iets mag schrijven en ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om mijn grote dankbaarheid aan Stichting Onyame en de donoren uit te drukken en mijn hartelijke groeten over te brengen.

Ik was nog maar twee jaar oud toen mijn moeder overleed en mij achterliet met mijn broertje en mijn vader. Mijn vader was een boer en kon niet voor ons zorgen. Het was een heel moeilijke tijd voor hem. Op dat moment introduceerde mama Vida ons bij Stichting Onyame, waar zij voor werkte. Stichting Onyame ontfermde zich toen over mijn broertje en mij. We verhuisden van ons dorp naar het gezinshuis van Onyame in Sandema.

Stichting Onyame is altijd heel goed voor me geweest. Ze lieten me naar school gaan en gaven me alles wat ik nodig had. Ik heb junior high school met een goed resultaat afgerond en kreeg de gelegenheid om naar senior high school te gaan. Stichting Onyame heeft alles voor me betaald. Na drie jaar kon ik afstuderen en werd ik, met hulp van Stichting Onyame, toegelaten op de universiteit. Ik studeer nu dus voedingsmiddelen technologie op deze universiteit. Mijn studiekosten, accommodatie, levensonderhoud en alles wat ik nodig heb wordt betaald door Stichting Onyame.

Maar het is niet alleen op academisch gebied dat ik hulp ontvang. Stichting Onyame heeft mijn

leven gevormd en mij helpen opgroeien tot een goede en Godvrezende jonge vrouw. De stichting is zo goed voor mij geweest en woorden schieten te kort om uit te drukken hoe gelukkig ik ben. Mijn leven is gezegend doordat ik met Stichting Onyame in aanraking ben gekomen. Zij hebben mij liefde en zorg gegeven.

Het enige dat ik nu aan de stichting terug kan geven is goed mijn best doen met mijn studie en met goede cijfers slagen. En ik bid ook dat de goede Heer alle donoren zal zegenen, die hard werken om een lach op de gezichten van hulpeloze en behoeftige kinderen hier in Ghana te brengen. Als ik klaar ben met mijn opleiding en begin met werken, zal ik bijdragen aan de projecten, om zo andere behoeftige kinderen te helpen. Ik zal hen ook liefde en zorg geven.

Ik eindig hier met een gebed: Moge de goede Heer u allen beschermen en zegenen, moge u allen het honderdvoudige ontvangen van wat u investeert om een lach op ons gezicht te brengen. En wij beloven dat we u niet teleur zullen stellen in onze studies. Blijf gezegend, veel liefs, Philomena •

In 2004 overleed de moeder van Philomena. Omdat Philomena nog zo jong was, werd zij naar een oudtante in een ander dorp gebracht. Na een paar maanden kwam ze, in heel slechte conditie, terug naar Doninga. Haar broertje was bij zijn vader gebleven, maar deze kon hem ook niet de zorg geven die hij nodig had. Vida kende dit gezin al en zij en Marleen waren betrokken bij het gezin tijdens het ziekbed van de moeder. Zij beloofden de moeder dat zij zouden zorgen dat het goed zou gaan met de kinderen, mocht zij zelf komen te overlijden. Om de kinderen in zo'n miserabele toestand te zien, was hartverscheurend en druiste in tegen de belofte die we hadden gemaakt. Vandaar dat we inderdaad besloten hadden om voor deze kinderen te zorgen. We mochten gebruik maken van accommodatie in Sandema en vroegen Atimlie, waarover elders in deze brief geschreven wordt, om voor deze kinderen te zorgen. Dit was het begin van het huidige gezinshuis in Sandema. Philomena en haar broer zijn dus onder onze zorg opgegroeid en in de loop van de jaren zijn er meer kinderen aan onze zorg toevertrouwd. Het is erg mooi om te zien hoe Philomena zich ontwikkelt heeft van een getraumatiseerd klein meisje, naar een rebellerende puber en nu dus tot een lieve, mondige, behulpzame, respectvolle, intelligente jonge vrouw.

Philomena zal nooit meer vragen dan ze nodig heeft en is dankbaar en tevreden. Wanneer ze tijdens vakanties thuis is, is ze behulpzaam met de zorg voor de jongere kinderen en ze helpt met een stukje administratie. Het is heel fijn en beemoedigend om haar zo op te zien groeien en we zien met verwachting uit naar wat Philomena in de toekomst zal gaan doen en betekenen voor de mensen om haar heen •

verslag van marleen

Na een lange periode van afwezigheid, was het heerlijk en goed om weer een paar maanden in Ghana te zijn. Dit bezoek (van half november tot begin februari) stond onder andere in het teken van bekijken van nieuwe hulpvragen in het noorden, inwerken van een nieuwe medewerkster, inventariseren van vrouwengroepen die hun schulden niet (helemaal) af konden lossen en verbeteren van overleg en management in de verloskliniek.

In januari ging een bevriende Nederlandse zakenman voor een week met me mee langs de projecten in noord Ghana, onder andere om zich te oriënteren op de mogelijkheden voor het starten van een shea butter project. Maar hierover leest u elders in deze brief meer.

Ik heb alle projecten weer kunnen bezoeken en het deed me goed te zien dat de meeste werkzaamheden prima waren verlopen.

kraamkliniek

Het team met medewerkers en het aantal patiënten/cliënten dat gebruik maakt van onze diensten in de kraamkliniek groeit. Begin dit jaar zijn we begonnen met een tevredenheidsonderzoek onder onze cliënten en het is mooi te realiseren dat de cliënten over het algemeen heel tevreden zijn. Ook de medewerkers vullen maandelijks een evaluatieformulier in om in beeld te brengen hoe ze het werk in de kliniek ervaren en om suggesties voor verbeteringen te kunnen inventariseren.

In januari werd de kliniek bezocht door een viertalig team van het ministerie van gezondheidszorg, met het doel om ons werk te monitoren en eventueel te verbeteren. Het was voor ons team heel spannend om zoveel en zulke kritische mensen over de vloer te hebben. Iedere afdeling werd gecheckt en medewerkers uitgebreid ondervraagd en beoordeeld met een cijfer. Ondanks dat we zo'n 50 verschillende aanbevelingen voor verbeteringen kregen, was het team heel tevreden en scoorden de afdelingen variërend van 6 tot 8,5. De aanbevelingen varieerden van herindelen van bepaalde ruimtes, aanleggen van rapportageschriftjes, vormen van meer overlegstructuren tot zichtbaar maken van protocollen, etc., waar ik al met al heel blij mee ben. Het team

heeft het ook goed opgepakt. We hebben met elkaar een overzicht gemaakt van alle aanbevelingen en zijn er gaandeweg met elkaar mee aan de slag gegaan, om ze te implementeren (voor zover mogelijk). Het mooie ervan is, vind ik, dat er een externe stok achter de deur staat. Het overheidsteam zal regelmatig komen inspecteren en daar zijn onze medewerkers heel 'gevoelig' voor. Ik merk dat dit meer effect heeft dan wanneer ons eigen management hamert op bepaalde zaken. De aanbevelingen en de controle daarop houdt ook onszelf, als management, scherp, wat prettig en nodig is voor de waarborging van kwaliteit van zorg en de voortuitgang van de kliniek.

chera biisi fari

Het medisch project in Chera verloopt ook naar wens. We hebben tot op heden geen vervanging voor de vertrokken medewerkster gevonden, waardoor Moses het werk nog steeds alleen doet. Maar met de aanpassingen in het werkrooster, met name de openingstijden van de medische hulppost, gaat dit prima.

De overheid heeft nieuw leven geblazen in een kleine medische post 4 kilometer bij Chera vandaan. Daardoor is het iets minder urgent dat onze post altijd open is. Het is zelfs even ter sprake gekomen of we de post niet zouden sluiten, maar daar zien we toch van af. Het project biedt nog steeds een meerwaarde, namelijk beschikbaarheid van curatieve zorg, wanneer er in de overheidskliniek niemand is, wat ook regelmatig gebeurt. Maar bovenal zijn de diensten die Moses verricht in de dorpen (gezondheidsvoorlichting, behandeling van mensen met epilepsie, zorg voor kwetsbare ouderen (mensen met hoge bloeddruk) en ondervoede kinderen) heel erg belangrijk en iets wat door de overheid nauwelijks tot

niet gedaan wordt. Het is dus fijn dat Moses dit werk voorlopig nog kan blijven voortzetten. De inkomsten van de hulppost en van de verstrekte medicatie zijn voldoende om de medicijnvoorraad op peil te houden en Moses een maandelijkse vergoeding te geven, wat op zich al heel mooi en bijzonder is.

gezinshuizen

In de gezinshuizen in Olebu en Sandema verloopt alles over het algemeen goed. We streven ernaar het aantal kinderen in de gezinshuizen zo beperkt mogelijk te houden, door in geval van nieuwe aanmeldingen in de eerste plaats te kijken wat we met de betrokken familie of omstanders kunnen doen voor eventuele kinderen in nood. Zo overleed er een weduwe, die een tweeling van 14 jaar achterliet. Maar in plaats van ze in ons gezinshuis op te nemen, zijn we met de familie (een oudere broer van de tweeling) akkoord gegaan dat hij ze onder zijn hoede neemt en dat Stichting Onyame helpt met onder meer schoolgeld en andere eventuele kosten waarin de broer niet kan voorzien.

Met Moses (wit shirt) langs de dorpen rondom Chera

Drukke in Sandema

Vorig jaar hadden we besloten een jongen uit ons gezinshuis in Olebu naar een boarding school (kostschool) te laten gaan, in de hoop dat het toezicht, hulp met huiswerk en de discipline daar zijn schoolprestaties ten goede zouden komen. Maar dat bleek niet het geval en hij floreerde er niet. Dus is hij in januari weer begonnen met een plaatselijke school en woont hij weer fulltime in ons gezinshuis in Olebu, waar hij heel blij mee is. Door extra huiswerkbegeleiding in te huren en goed de vinger aan de pols te houden, hopen we dat het academisch beter met hem zal gaan.

In het gezinshuis in Sandema ondervonden we helaas problemen met een 15-jarig meisje. Ze bleef herhaaldelijk uit ons huis stelen en ook weglopen. Ondanks gesprekken, waarschuwingen en disciplinaire maatregelen veranderde dit niet en hebben we haar helaas terug moeten laten gaan naar haar geboortedorp, naar haar oude en blinde opa. Een enorm dilemma, want hij kan haar (uiteraard) ook niet onder controle houden. We hebben aangeboden haar te willen blijven ondersteunen met school, levensonderhoud, etc. en zullen haar, voor zover mogelijk, blijven monitoren. We hopen dat ze haar leven toch wat beter op de rit gaat krijgen.

microkredieten

De afbetalingen van de leningen zijn afgelopen november/december beter verlopen dan we hadden verwacht. Alle nieuwere groepen hebben hun leningen volledig af kunnen lossen, wat uiteraard heel bemoedigend is voor hen zelf en voor ons.

Een aantal van de oudere groepen lukte dat helaas niet. Het effect van de coronamaatregelen, ongunstige regenval en daardoor tegenvallende oogst, maar ook persoonlijke drama's zoals ziekte en verlies van (kinderen van) groepsleden, hebben het hen (financieel) heel moeilijk gemaakt. Daarbij komt dat deze groepen in afgelegen dorpjes wonen, ver van een grotere markt vandaan, waar minder geld te verdienen valt. We hebben afgelopen maanden een inventarisatie gemaakt van deze groepen en de problemen die ze tegen zijn gekomen en zullen de komende tijd met elkaar gaan kijken hoe we hen kunnen helpen, om uit deze negatieve spiraal te komen. We denken dan bijvoorbeeld aan kwijtschelding van (een deel van) de schulden, aanpassingen maken in de samenstellingen van de groepen, de keuze van activiteiten, etc. We hopen ze daarmee weer een nieuwe kans en hoop op een betere toekomst te geven.

family care

De renovatie van stukgewaaide behuizingen in de dorpjes is afgelopen maanden weer voortgezet. Theresa, de nieuwe medewerkster, werkt sinds een paar maanden zelfstandig. Over een paar weken hopen Vida en ik weer samen naar het noorden te gaan en te zien hoe alles verlopen is.

Atimlie, een vroegere werkneemster van Foundation Onyame is een paar jaar in het zuiden van Ghana geweest om voor haar zoon te zorgen, die door onduidelijke oorzaak verlamd is geraakt. Maar het lukte haar niet daar het hoofd boven water te houden. In overleg met haar is besloten om haar en haar zoon te helpen terug naar Doninga te komen. Om daar de draad van het leven weer op te pakken, waren transportkosten, accommodatie en een bron van inkomsten nodig. Daarin hebben we, samen met Atimlie's oudste zoon in Doninga, kunnen voorzien. De oudste zoon voedt hen en wij hebben Atimlie een kleine lening gegeven, waar ze wat inkomen mee kan gaan genereren. De komende tijd zullen we met de zieke zoon bespreken hoe we hem evt. verder kunnen helpen.

We hebben ook twee vrouwen met ernstige fysieke beperkingen in ons project op kunnen nemen. We hebben voor hen beide een stevige rolstoel laten maken, waarmee ze zichzelf ook op de onverharde wegen van Doninga redelijk zelfstandig voort kunnen bewegen. En voor beide hebben we een plaats gevonden bij een lokale naaister waar ze kunnen leren naaien. Ze kennen elkaar van vroeger, maar hadden elkaar, door hun immobiliteit, jarenlang niet meer gezien. Toen ze hun rolstoelen kregen was dus het eerste wat ze deden elkaar opzoeken! Het is fijn dat ze zo, met relatief weinig middelen, weer plezier en perspectief in het leven hebben gekregen •

Kapotte hutten in Doninga

Deze vrouw is blij met haar nieuwe rolstoel

sheabutter pilot in chera

Als echte Onyame'er bent u natuurlijk bekend met sheabutter, een product dat in Ghana gewonnen en geproduceerd wordt. Dit winnen en produceren is voor veel vrouwen in het noorden van Ghana één van de dagelijkse werkzaamheden, en zorgt voor een (klein) inkomen en dus een bijdrage aan het gezinsinkomen. Deze winning en productie is zwaar en gebeurt op dit moment redelijk ongestructureerd en maakt de vrouwen afhankelijk van bepaalde partijen waar zij weinig invloed op hebben. Om het proces vanaf het plukken tot het eindproduct bij de vrouwen te kunnen houden heeft Stichting Onyame besloten te investeren in een pilot in Chera, een afgelegen gebied in noord Ghana.

We willen een aantal vrouwen mobiliseren en aanmoedigen om samen en op grotere schaal sheabutter te gaan maken. Daarvoor zullen we een aanwezige schuur (voormalige graanopslag) renoveren, elektriciteit en water aanleggen, en de nodige apparatuur voor productie aanschaffen. Met deze apparatuur zal het productieproces wat minder zwaar worden voor de vrouwen. De bedoeling is dat de plaatselijke bevolking het proces van het begint tot het eind zelf in de hand gaat krijgen, en er een afnemer gevonden wordt die een zo eerlijk mogelijke prijs voor het eindproduct geeft.

De duur van de pilot zal vier maanden zijn waarna wij een en ander zullen evalueren. De verwachting is dat deze pilot zeker een succes zal zijn,

waarna in samenspraak met een andere partij die voor een aantal zaken garant zal staan, het geheel zal worden overgedragen aan de plaatselijke bevolking. Zo zullen wij als Onyame een grote gegarandeerde bijdrage aan het inkomen van de plaatselijke bevolking kunnen geven, een continuïteit aan de productie en door investeringen in apparatuur het werk sterk kunnen verlichten. Bovendien is één van de grootste voordelen dat, na een relatief kleine investering, men in een korte periode ter plaatse volledig zelfstandig dit project kan voortzetten, hetgeen ook één van de doelstellingen van de stichting Onyame is.

Uiteraard houden wij u zeker in de komende nieuwsbrieven op de hoogte van dit project •

Shea noten

Shea butter

van het bestuur

In de laatste nieuwsbrief hebben we nog vermeld dat het bestuur weer compleet was, helaas is dat op dit moment niet meer zo. Na vele jaren inbreng van Tineke heeft zij besloten zich terug te trekken uit het bestuur van Onyame en zich op ander vrijwilligerswerk te richten. Natuurlijk bedanken wij haar voor alle inzet die zij voor Onyame heeft gedaan en wensen haar veel succes met haar volgend vrijwilligerswerk.

Tineke is niet uit beeld en heeft aangegeven altijd bereid te zijn om te helpen bij acties die we voor de stichting hopelijk weer kunnen gaan organiseren. Natuurlijk gaan we snel op zoek naar vervanging om het bestuur weer compleet te maken. Er zijn al diverse namen naar boven gekomen en we hebben er alle vertrouwen in dat dit op korte termijn gaat lukken.

Wat het organiseren van acties aangaat: de coronatijd heeft natuurlijk zijn invloed hier op gehad, er was weinig tot niets mogelijk wat vanzelfsprekend ook zijn weerslag heeft gehad op de inkomsten die sterk zijn gedaald. Zo is bijvoorbeeld de Muziekmiddag niet doorgedaan, de organisatie hiervan moet te ver van te voren (in dit geval januari) al opgestart worden en daar was de tijd / toekomst te onzeker voor. Voor de inkomsten jammer, deze dag was alle jaren een groot succes en leverde financieel een mooie bijdrage aan de stichting.

Maar intussen zijn er weer veel maatregelen vervallen, dus het eerste dat op de agenda staat

is een fietsdag waaraan een ieder kan deelnemen met sponsoring, er zal ook halverwege een kraam als Onyame verkooppunt ingericht worden.

Marleen heeft na een voor haar doen lange periode in Nederland (dit vanwege de zorg voor haar moeder) weer fysiek de draad in Ghana opgepakt, en is daar al weer enige maanden geweest. Alle lopende projecten gaan goed, natuurlijk is vooral de kraamkliniek een succes. Wat deze projecten aangaat kunt u in deze nieuwsbrief meer lezen in de verslagen van Marleen en anderen.

Ook gaan we een nieuw project toevoegen: de zogenaamde Sheabutter pilot waarover u in deze nieuwsbrief een apart stuk met uitleg kan lezen.

Al met al zijn we natuurlijk dankbaar voor de inzet van alle vrijwilligers, sponsors en alle medewerkers die, ondanks de problemen waar zij mee te maken hadden en hebben, onverkort zijn doorgedaan met de hulpverlening aan hen die het nodig hebben, en zich altijd verzekerd weten van Gods heil en zegen •

over stichting onyame

Al 18 jaar werkt stichting Onyame in Ghana aan armoedebestrijding. We werken vanuit de overtuiging dat God overall is en ons aanmoedigt om samen aan een betere wereld te werken. We zijn in Ghana actief op het gebied van landbouw, gezondheidszorg, scholing en microkredieten. Verder willen we de mensen in Europa bewust maken van en betrekken bij ontwikkelingswerk. De projecten in Ghana worden gecoördineerd en begeleid door Marleen van Iwaarden-van Asselt. Onyame heeft zowel in Nederland als in Ghana een bestuur om haar te ondersteunen.

blijf op de hoogte!

De nieuwsbrief van Onyame verschijnt twee keer per jaar. Een adreswijziging of uitschrijving voor deze nieuwsbrief kunt u doorgeven via info@onyame.nl of telefonisch via 0113-341167.

Kijk ook eens op onyame.nl en op **facebook** (Onyame Ghana) voor de meest actuele informatie.

samenstelling bestuur

<i>voorzitter</i>	Jan Bron
<i>penningmeester</i>	Wim Loomans
<i>secretaris</i>	Gerda Dousma
<i>algemene leden</i>	Lisette de Bree
	<i>vacant</i>

contact

<i>e-mail</i>	info@onyame.nl
<i>telefoon</i>	0113-34 11 67
<i>IBAN</i>	NL62 RABO 0380 5469 14 t.n.v. Stichting Onyame
<i>RSIN</i>	812 694 958